

Barevné linky, pomalé tempo i obtížný nástup pro dámy v sukních. Elektrické tramvaje v Brně slaví 125 let

19.6.2025 - Mgr. Hana Tomašíková | Dopravní podnik města Brna

Brno si v sobotu připomene další polokulaté výročí - před 125 lety, 21. června 1900, vyjely do brněnských ulic první elektrické tramvaje. Navázaly na parní provoz, který ve městě fungoval od roku 1884. Tehdy byly spuštěny dvě linky - z Pisárek do Králova Pole a z Václavské k Ústřednímu hřbitovu. Dnes má Dopravní podnik města Brna ve svém vozovém parku 287 tramvají a patří mezi největší provozovatele městské kolejové dopravy v České republice.

Za dobu své existence prošla tramvajová doprava v Brně obrovským vývojem. Z původních krátkých a úzkých vozů bez vytápění, s otevřenými plošinami a ručním řízením, se postupně staly komfortní, nízkopodlažní a klimatizované dopravní prostředky, vybavené pokročilými bezpečnostními systémy.

„Vývoj elektrické tramvajové trakce za těch 125 let je obdivuhodný. Posunuli jsme se jak v komfortu pro cestující, tak řidiče. Zatímco dříve řidiči řídili v otevřeném prostoru bez jakékoli ochrany, dnes sedí v ergonomicky řešené kabině s komfortním zázemím. Tramvaje jsou nízkopodlažní, klimatizované a vybavené prvky, které chrání jak cestující, tak ostatní účastníky provozu. Pokrok vnímáme i v oblasti energetické účinnosti, údržby i provozní spolehlivosti. Dnes provozujeme 287 tramvají, které denně zajišťují páteří systém městské hromadné dopravy v Brně,“ uvedl **Miloš Havránek, generální ředitel Dopravního podniku města Brna.**

První trasy a tramvaje značené barevnými terči

Typické pro počátky elektrické trakce bylo značení linek barevnými terči. První elektrické tramvaje jezdily z Pisárek do Králova Pole k Semilassu (bílá linka) a z Václavské k Ústřednímu hřbitovu (zelená linka). Ještě v roce 1900 se začalo jezdit ze Zábrdovic přes Cejl - Kobližnou - na náměstí Svobody (žlutá linka), v roce 1901 od jatek na Masné - Křenovou - Masarykovou - Veverí - velkou smyčkou ulic Jiráskovou na Údolní (červená linka), dále odbočka z Křenové do Komárova (modrá linka).

Komfort pro cestující i řidiče nebyl valný

Prvních 41 motorových vozů bylo vyrobeno v rakouském Grazu, k nim přibýlo 12 vlečných vozů a několik přestavěných z původního parního i koňského provozu. Tramvaje tehdy mohly Brnem jezdit dle lokality maximální rychlostí 7 až 25 km/h. Cestování nebylo příliš komfortní ani pro pasažéry, ani pro řidiče, a to zejména v zimních měsících. Plošiny nebyly chráněné, kabiny řidičů otevřené, takže do vozů foukalo a o teple se mluvit nedalo. Nástup byl přes vysoký schod, což zejména pro dámy v dlouhých sukních nebylo praktické. Následovaly vozy známé jako „plecháče“, pak populární typy T2, T3, a nakonec moderní, nízkopodlažní a víceméně tiché tramvaje z posledních let.

Dopravní podnik města Brna uchovává, opravuje a pečuje o historické vozy. Zástupce všech významných typů tramvají, které patřily k Brnu, jsou součástí jeho sbírky retro vozů. K vidění bývají na Dnech otevřených dveří nebo speciálních sezónních linkách.

Výročí a zajímavým momentům historie elektrických tramvají v Brně se věnuje i nový díl podcastu DPMB Šalina do ucha.

Kontakt:

Mgr. Hana Tomašíková

tisková mluvčí DPMB, a.s.

htomastikova@dpmb.cz

603 587 015

<https://www.dpmb.cz/barevne-linky-pomale-tempo-i-obtizny-nastup-pro-damy-v-suknich-elektricke-tramvaje-v-brne-slavi-125>